

Kan mijn werkgever de pensioenovereenkomst zomaar wijzigen?

Een economische crisis, het aflopen van de uitvoeringsovereenkomst met de pensioenverzekeraar, wetswijzigingen, het kunnen allemaal argumenten voor de werkgever zijn om de pensioenregeling aan te passen. Voeg daarbij de (gevolgen van de) Coronacrisis en de uitwerking van het Pensioenakkoord en veel werkgevers zullen de pensioenregeling gaan wijzigen. Maar mag dit zomaar?

Lees verder....

De pensioenovereenkomst

In artikel 1 van de Pensioenwet wordt de pensioenovereenkomst gedefinieerd als: hetgeen tussen een werkgever en werknemer is overeengekomen betreffende pensioen. Dit betekent dat pensioen een arbeidsvoorwaarde is die tussen werkgever en werknemer is overeengekomen. Een gezamenlijk overeengekomen arbeidsvoorwaarde kan daarmee niet zomaar door de werkgever worden gewijzigd! De werknemer moet er mee instemmen. Uitzonderingen vormen de pensioenregelingen op basis van een CAO of de verplicht gestelde pensioenregelingen van een bedrijfstakpensioenfonds. Toch zijn de laatste jaren veel pensioenregelingen, met name middelloonregelingen met gegarandeerde pensioenaanspraken, omgezet in beschikbare-premie-regelingen zonder garanties, zonder dat de werknemers met de wijzigingen hebben ingestemd. Kan dit zomaar?

Is eenzijdig wijzigen mogelijk?

Artikel 19 van de pensioenwet biedt de werkgever de mogelijkheid om de pensioenovereenkomst eenzijdig aan te passen zonder instemming van de werknemer. Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- De bevoegdheid moet schriftelijk in de pensioenovereenkomst zijn opgenomen.
- Er is sprake van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.

Een wijzigingsbeding is doorgaans opgenomen in de pensioenovereenkomst. Als de werknemers dus niet instemmen met de wijziging, zal de werkgever moeten aantonen dat sprake is van een voor hem zwaarwegend belang.

Is instemming door de Ondernemingsraad voldoende?

Als de werkgever de pensioenovereenkomst wil aanpassen heeft hij daarvoor instemming nodig van de Ondernemingsraad. Dit is een wettelijke verplichting. Uiteraard speelt dit alleen als de betreffende onderneming een Ondernemingsraad heeft. Als de werkgever zich daar niet aan houdt dan kan de Ondernemingsraad de nietigheid van de aanpassing inroepen en deze via de kantonrechter laten vernietigen. Stemt de Ondernemingsraad in met de wijzigingen, dan betekent dat alleen niet dat alle werknemers hebben ingestemd! De instemming van de Ondernemingsraad kan een indicatie zijn dat sprake is van een zwaarwichtig belang bij de werkgever. Uiteraard moet de Ondernemingsraad wel haar onafhankelijke rol kunnen vervullen!

Wat beslist de kantonrechter?

Als de werkgever overgaat tot eenzijdige wijziging van de pensioenovereenkomst dan resteert voor de werknemer de gang naar de rechter. In de praktijk komt het voor dat groepen werknemers de gang naar de rechter maken waarbij zij zich laten vertegenwoordigen door de vakbond. Uit de jurisprudentie blijkt dat de rechter toetst of sprake is van een 'zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever'. Een zwaarwichtig belang voor iedere werkgever is het voortbestaan van de onderneming. Komt het voortbestaan van de onderneming in gevaar als de bestaande pensioenovereenkomst met de bijbehorende premielast voor de werkgever ongewijzigd blijft? Het is aan de werkgever om dit aan te tonen!

Visie TreQant

TreQant hecht veel waarde aan goed werkgeverschap. Een wijziging van de pensioenovereenkomst is in beginsel een tweezijdige handeling van werkgever en werknemer. Dat de belangen van de betrokken partijen verschillen is duidelijk, maar partijen zijn wel gebaat bij een goede en blijvende werkrelatie. Een gang naar de rechter is daarvoor niet bevorderlijk. Het belang van heldere en open communicatie over pensioen is daarbij evident! TreQant helpt u graag bij de transitie naar een nieuwe pensioenregeling. Ook neemt TreQant graag de communicatie met uw werknemers voor haar rekening.